úkol: přemýšlej, napiš, nakresli, přečti, zahraj

zajímavá informace

MINISTERSTVO KULTURY

Regionální muzeum v Teplicích rmt

Když se řekne gotika

Pracovní list k expozici gotického umění Regionálního muzea v Teplicích.

Pracovní list byl realizován s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

Nacházíme se v expozici gotického (i barokního) umění Regionálního muzea v Teplicích. Prohlédněte si vystavená díla a zkuste pojmenovat jejich základní rysy. Napište:

.....

.....

K jakým tématům se díla vztahují? Napište:

.....

Co se vám vybaví pod slovem gotika, gotický?

.....

.....

Základní rysy:

Architektura - vertikalismus, lomený oblouk (gotické okno), opěrný systém.

Vertikalismus – protažení (nejen) staveb do výšky. Pro gotické sochařství a malířství bylo směřování vzhůru rovněž typické – postavy byly vysoké a štíhlé, mírně prohnuté do tvaru písmene S.

Zobrazují se především **biblické náměty a výjevy ze života svatých**, pro zobrazení se využívají již předem daná schémata.

Směřování k Bohu – gotika vzniká ve francouzském opatství Saint-Denis. Formálně je směřování k Bohu vyjádřeno vertikalismem.

Albrecht Dürer: Ruce apoštola, 1508
https://cs.wikipedia.org/wiki/Modlitba

Gotika: Je umělecký sloh pomalu navazující na sloh románský. Gotika vznikla ve Francii v polovině 12. století a po dalších 300 let ovlivňovala architekturu, sochařství i malířství v různých regionech. V Německu a střední Evropě trvala až do počátku 16. století, kdy se v Itálii a Francii již prosadila renesance, která navazovala na antické dědictví.

Gotika v Čechách: V českých zemích nastupuje i ustupuje gotika o něco později. Čechy si vytvořily osobitou podobu gotického umění, které dospělo svého vrcholu za všeobecně příznivých podmínek vlády Karla IV. v 2. polovině 14. století.

Označení „gotika, gotický“: Vzniklo až později jako hanlivý název umělecké epochy, která jako jediná nečerpala z antické tradice, ale byla dílem „severských barbarů“ – Gótů.

Atribut:

Atribut je znak, předmět symbolického významu, který je rozpoznávacím znamením zobrazené osoby či postavy – světce, postavy z Bible, historie nebo mytologie.

Atributem může být lidská postava, živočich, rostlina, věc nebo určité rysy oděvu, které se časem stávají typickými pro znázornění určité osoby. Jsou to většinou charakteristické momenty z života této osoby, poznávací znamení jejích vlastností, zázraků, mučednictví.

Atributy v tomto smyslu mají pouze osoby a bytosti často zobrazované: antičtí bohové, legendární bytosti, světci, později také slavné osobnosti a personifikované alegorie a pojmy.

Zkuste odhadnout, kdo je zobrazen na reprodukované fotografii a co je jeho atributem:

.....

.....

.....

.....

Přiřaďte níže uvedené atributy ke konkrétním postavám světců v expozici. Najděte v expozici, napište:

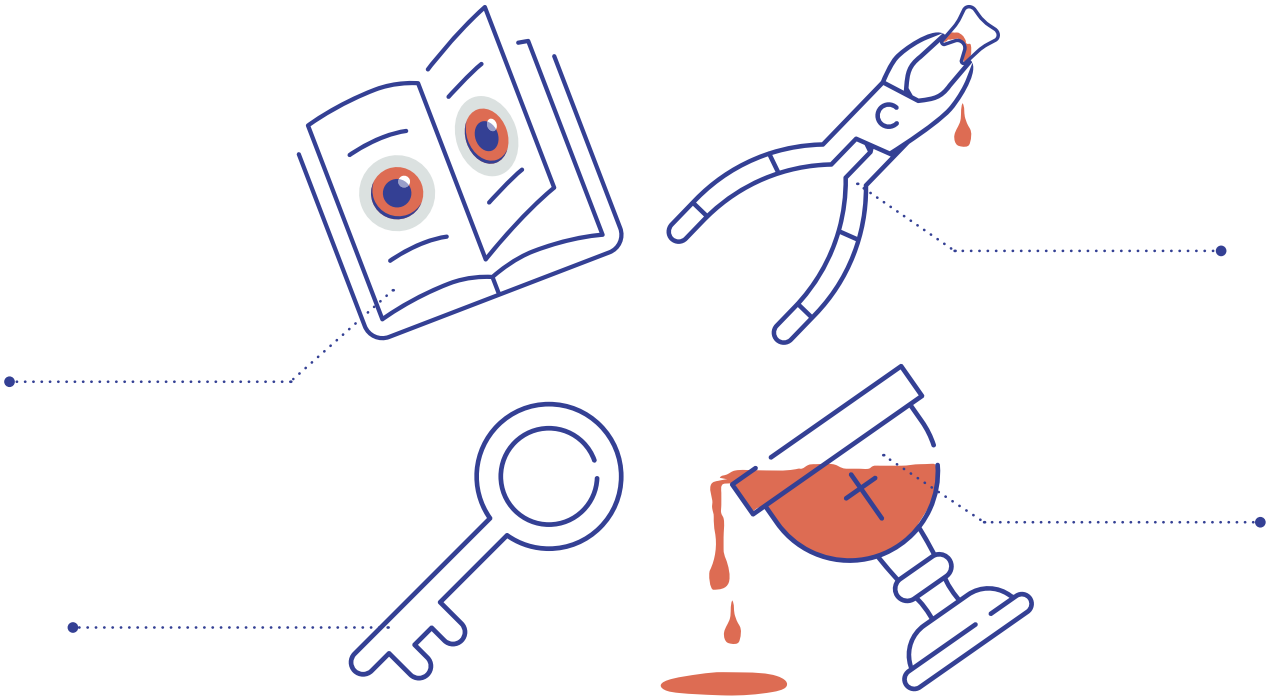

Příklady atributů:
Svatý Ondřej je např. zobrazován s knihou evangelií v pravici, opírající se o kříž ve tvaru X, na němž byl umučen (svatoondřejský kříž). **Svatá Kateřina** – atributem je meč (byla sťata), ale i ozubené kolo. **Svatý Pavel** – atributem je meč a kniha.

„Krásný (též mezinárodní) sloh“

V malířství a sochařství vytvořil typ zobrazení Madony, které se přenášely hluboce do období po odeznění gotického slohu – **Krásná Madona, Krásná Pieta**. Krásný sloh se v gotickém sochařství rozvinul kolem roku 1390. Výraznými rysy jsou dynamický dojem, idealizace vzhledu, výrazy obličeje jsou mnohem dramatičtější, plné citů, bohatá drapérie (řasení šatu).

Pieta

Krááásná

Tzv. Křivákova pieta, cca 1390 - 1400

https://www.muo.cz/press/krivakova-pieta-restaurovani--713/

Krásnááá

Madona

Šternberská madona, kolem r. 1390

https://cs.wikipedia.org/wiki/Šternberská_madona

Místo pro vaši kresbu podle libovolného motivu z pozdně gotického oltáře Nanebevzetí Panny Marie: